

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2021–2023

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen 6.10.2020



LAHTI

Lahti vuonna 2021

Mahdollisuuksia

- Suomen johtava ympäristökaupunki – Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021.
- Eteläisen kehätien ja Radanvarren alueet uusina kasvualueina.
- LUT –yliopiston toiminta laajenee Lahdessa.

Ratkaisuja

- Mittavat investoinnit kouluihin ja päiväkoteihin jatkuvat.
- 30 kk:n muutos- ja uudistumisohjelma:
talous tasapainoon vuonna 2023, toiminnan ja toimintamallien uudistaminen.

Paineita

- Korkea työttömyys lisää kaupungin menoja ja vähentää verotuloja.
 - työllisyyden kuntakokeilusta keinoja työllisyysasteen nostoon
- Väestön ikääntyminen kasvattaa palvelutarvetta ja lisää kaupungin menoja.

Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021
Lahti opiskelu- ja tiedekaupunki
Työllisyyden kuntakokeilu
Digiloikka: asukaslähtöiset sähköiset palvelut
Harrastustakuu ja arkiliikunta

Strategian kärkihankkeet 2021



Talousarvion valmistelusta

- **Kuntalaiskysely 1844** vastaajaa
 - lahtelaiset pitäisivät kiinni palvelujen määrästä ja palvelutasosta. Kaupungin taloutta tulisi vastaajien mielestä tasapainottaa panostamalla elinvoimaan, myymällä omaisuutta sekä sähköistämällä palveluja ja vähentämällä henkilöstöä.
- **Valtuuston työpajat**
 - valtuustoryhmien vastauksissa esille nousivat kaupungin palveluverkon ja palvelutason tarkastelu. Luottamushenkilöt haluavat kriittisesti arvioida organisaation toimintaa ja henkilöstömäärää.
- **Henkilöstökysely**
 - henkilöstö keskittäisi toimintoja ja tiivistäisi tilankäyttöä. Palvelujen määrä ja palvelutaso tulisi säilyttää ja rakentaa tulevaisuutta vahvistamalla elinvoimaa.

Talousarvio 2021

	TP 2019	TA+LTA:t 2020	TA 2021
Asukasluku 31.12.	119 823	120 147	120 457
Veroprosentti	20,75 %	20,75 %	21,25 %
Verotulot (milj.)	475,4	487,8	506,4
Toimintakate (milj.)	-651,5	-691,9	-695,0
Vuosikate	26,4	38,6	43,2
Lainat vuoden lopussa (milj.)	298,4	351,8	410,8
Vuosikate % poistoista	58,9 %	81,4 %	83,9 %
Lainat euroa/asukas *	2 490	2 928	3 410

*Lainat ilman tytäryhtiöille välitettyjä lainoja

Toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus, joka osoittaa verorahoituksella (verot + valtionosuudet) katettavan osuuden.

Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus, joka on käytettävissä investointien rahoittamiseen ja lainojen lyhentämiseen.

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma (palkalliset henkilötyövuodet)	TP 2019	TA+LTA:t 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Konsernihallinto (sis. tilakeskus)	336	369	375	369	352
Muutos		33	6	-6	-17
Sivistyksen palvelualue (sis. orkesteri ja teatteri)	2 651	2 696	2 622	2 471	2 346
Muutos		45	-74	-151	-125
Kaupunkiympäristön palvelualue	179	194	192	189	189
Muutos		15	-2	-3	0
Kaupunki	3 166	3 259	3 189	3 029	2 887
Muutos		93	-70	-160	-142

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, 1 000 €	TP 2019	TA +LTA:t 2020	TA 2021	Muutos-%	TS 2022	Muutos-%	TS 2023	Muutos-%
Toimintatuotot	156 625	149 865	157 740	5,25 %	159 447	1,08 %	162 189	1,72 %
Valmistus omaan käyttöön	998	1 114	1 114	0,00 %	1 114	0,00 %	1 114	0,00 %
Toimintakulut	809 099	842 875	853 874	1,30 %	856 175	0,27 %	868 475	1,44 %
TOIMINTAKATE	-651 476	-691 896	-695 020	-0,45 %	-695 614	-0,09 %	-705 172	-1,37 %
Verotulot	475 356	487 760	506 400	3,82 %	507 404	0,20 %	520 678	2,62 %
Valtionosuudet	193 871	227 690	222 900	-2,10 %	225 900	1,35 %	234 900	3,98 %
Rahoitustuotot ja -kulut	8 693	15 092	8 931	-40,82 %	3 854	-56,85 %	2 456	-36,27 %
VUOSIKATE	26 443	38 645	43 211	11,82 %	41 544	-3,86 %	52 862	27,24 %
Poistot ja arvonalentumiset	47 951	47 451	51 503	8,54 %	54 608	6,03 %	58 178	6,54 %
Satunnaiset erät	941			0,00 %		0,00 %		0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-20 566	-8 806	-8 291	5,84 %	-13 064	-57,57 %	-5 316	59,31 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	227	82	82	0,00 %	82	0,00 %	82	0,00 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-20 339	-8 724	-8 209	5,90 %	-12 982	-58,14 %	-5 234	59,68 %

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma, 1 000 €	TP 2019	TA +LTA:t 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA	25 956	34 525	37 091	37 424	48 742
Vuosikate	26 443	38 645	43 211	41 544	52 862
Satunnaiset erät	941	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-1 428	-4 120	-6 120	-4 120	-4 120
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-92 142	-112 899	-90 214	-75 858	-60 191
Investointimenot	-102 365	-120 682	-98 845	-81 608	-65 841
Rahoitusosuudet investointeihin	628	2 163	1 011	130	30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 595	5 620	7 620	5 620	5 620
Toiminnan ja investointien rahavirta	-66 186	-78 373	-53 123	-38 434	-11 449
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	-14 559	29 013	10 341	4 515	1 367
Antolainasaamisten lisäykset	-54 850	-15 000	-30 000	-35 000	-35 000
Antolainasaamisten vähennykset	40 291	44 013	40 341	39 515	36 367
Lainakannan muutokset	44 628	49 655	39 350	29 800	8 100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 000	60 000	72 000	67 000	80 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 601	-40 345	-32 650	-37 200	-71 900
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-771	30 000	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-11 618	0	4 375	4 725	3 475
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	18 451	78 669	54 066	39 040	12 942
RAHAVAROJEN MUUTOS	-47 735	295	944	606	1 494

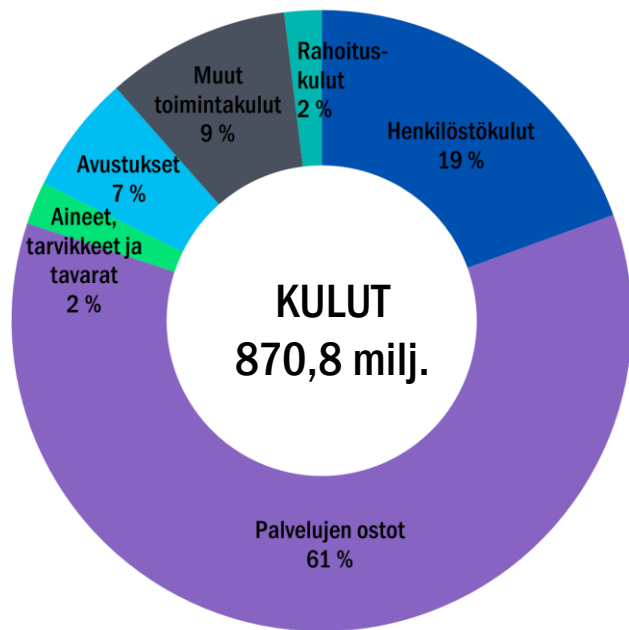
Lahden kaupungin taseen yli-/alijäämä 2004–2023

■ Taseen yli-/alijäämä, milj. ■ Tilikauden yli-/alijäämä, milj.

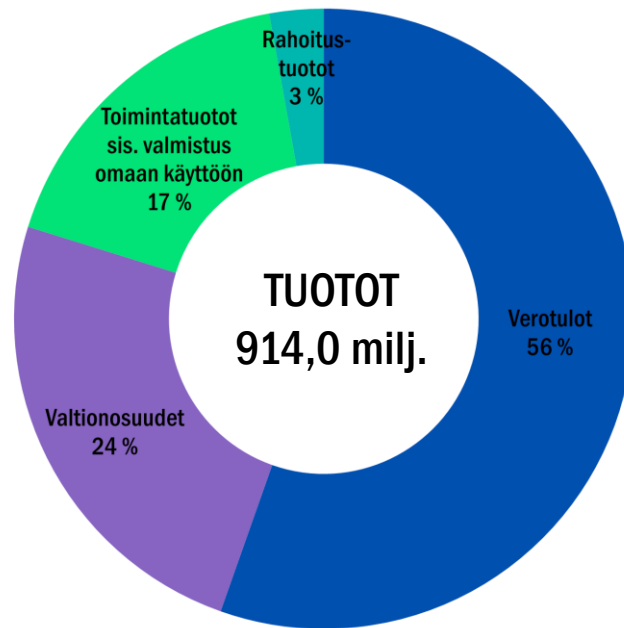


	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
■ Taseen yli-/alijäämä, milj.	61,3	42,4	62,4	69,4	95,6	105,7	117,8	131,0	135,3	104,7	128,9	127,6	139,9	152,0	152,6	131,4	122,7	114,5	101,5	96,3
■ Tilikauden yli-/alijäämä, milj.	-3,9	-20,6	15,4	13,4	25,1	11,4	8,2	6,6	4,6	-28,8	20,6	-3,0	-12,5	17,3	0,6	-20,3	-8,7	-8,2	-13,0	-5,2

Kulut ja tuotot lajeittain 2021

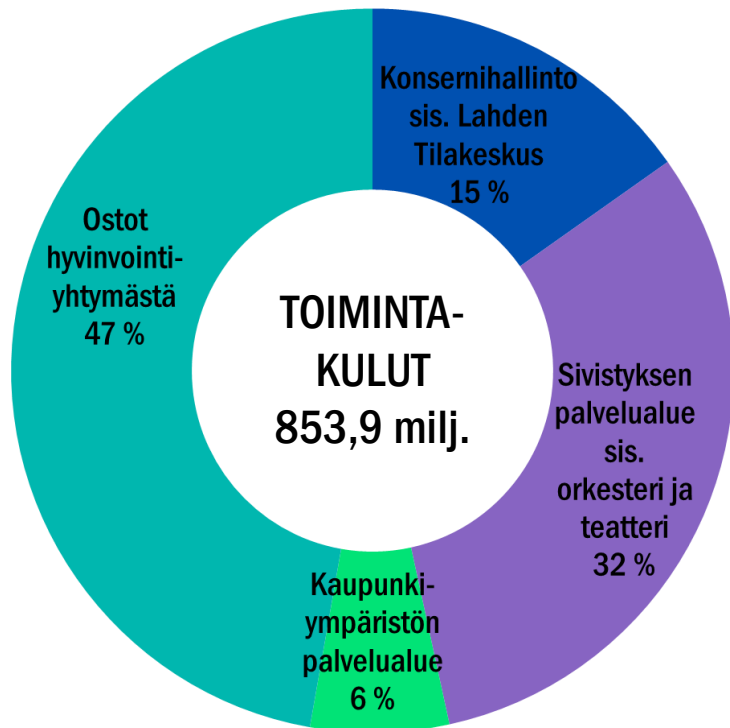


Henkilöstökulut	169,5 milj.
Palvelujen ostot	527,8 milj.
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	19,3 milj.
Avustukset	53,8 milj.
Muut toimintakulut	83,4 milj.
Rahoituskulut	16,9 milj.
Yhteensä	870,8 milj.



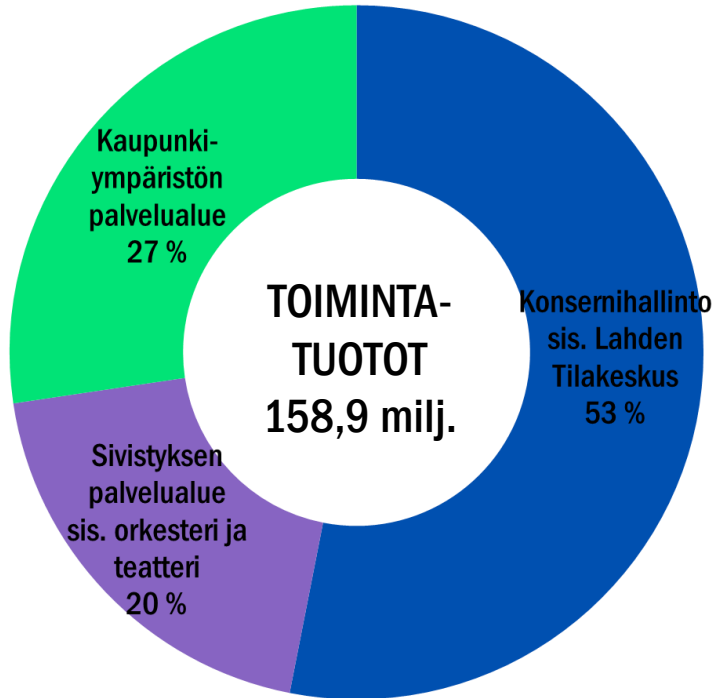
Verotulot	506,4 milj.
Valtionosuudet	222,9 milj.
Toimintatuotot	158,9 milj.
Rahoitustuotot	25,8 milj.
Yhteensä	914,0 milj.

Toimintakulut 2021



	Menot
Konsernihallinto sis. Lahden Tilakeskus	130,0 milj.
Sivistyksen palvelualue sis. orkesteri ja teatteri	267,8 milj.
Kaupunkiympäristön palvelualue	52,9 milj.
Ostot hyvinvointiyhtymästä	403,3 milj.
Kaupunki yhteensä	853,9 milj.

Toimintatuotot 2021



	Tulot
Konsernihallinto sis. Lahden Tilakeskus	84,3 milj.
Sivistyksen palvelualue sis. orkesteri ja teatteri	31,1 milj.
Kaupunkiympäristön palvelualue	43,4 milj.
Kaupunki yhteensä	158,9 milj.

sis. valmistus omaan käyttöön

**Lahti käyttää lähes 47% budjetista
sosiaali- ja terveystalouteen**

403,3 milj. euroa

yli miljoona euroa päivässä.

Verot

1 000 €	TP 2019	TA+ LTA:t 2020	TA 2021	Muutos-%
Kunnan tulovero	403 837	415 460	430 400	3,6 %
Yhteisövero	29 403	31 000	33 000	6,5 %
Kiinteistövero	42 116	41 300	43 000	4,1 %
Yhteensä	475 356	487 760	506 400	3,8 %

Verotulot kasvavat 3,8 %

- Kunnallisvero 21,25 prosenttia. Korotus 0,50 prosenttiyksikköä.
Tuloverokertymä kasvaa vuositasolla noin 9,5 milj. euroa.
- Valtio tukee kuntia koronapandemiasta aiheutuneen yhteisöverokertymän aleneman vuoksi.
Yhteisöveron kuntien jako-osuuden tilapäinen 10 prosenttiyksikön korotus vuosille 2020 ja 2021.
- Valtion tuki kasvattaa Lahden yhteisöverokertymää noin 5 milj. eurolla vuonna 2021.

Valtionosuudet

1 000 €	TP 2019	TA+LTA:t 2020	TA 2021	Muutos-%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	168 136	197 990	144 400	-27,1 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-5 559	-5 600	-5 100	-8,9 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	31 293	32 800	35 000	6,7 %
Verotulomenetysten kompensatio	0	2 500	48 600	1844,0 %
Yhteensä	193 871	227 690	222 900	-2,1 %

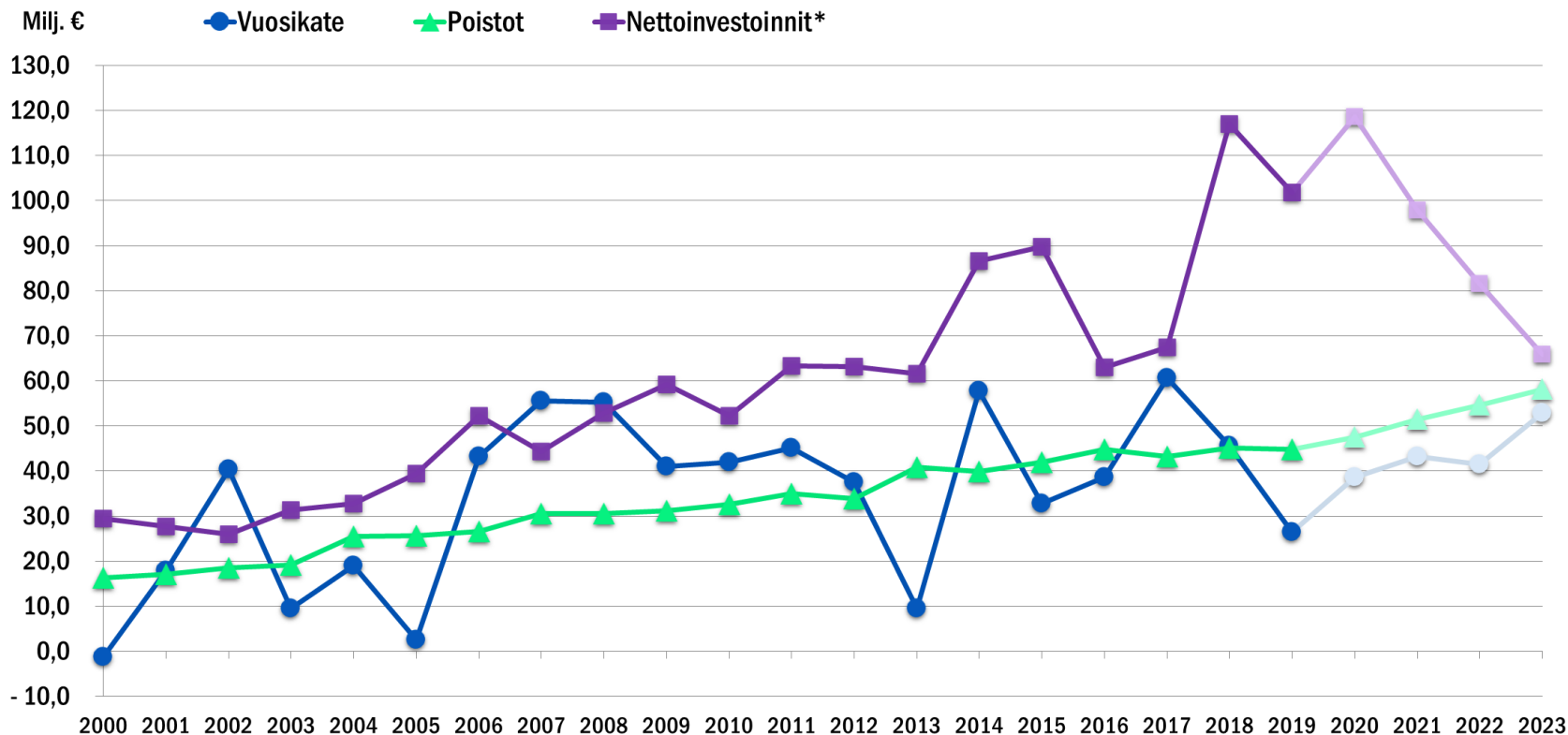
Valtionosuudet pienevät -2,1 %

- peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa kertaluontoinen koronapandemiaan perustuva 5 milj. euron tuki vuonna 2021
- valtionosuutta vähentää vuoden 2020 veronmaksulykkäysten kompensatio, 2,5 milj. euroa, jota maksetaan takaisin 2,6 milj. euroa vuonna 2021

Vertailuvuoden 2020 talousarvio sisältää

- kertaluontoisen tuen 15,4 milj. euroa peruspalvelujen valtionosuuteen
- veronmaksulykkäysten kompensation 2,5 milj. euroa

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit 2000–2023



* Nettoinvestoinnit = investointimenot - rahoitusosuudet investointimenoihin

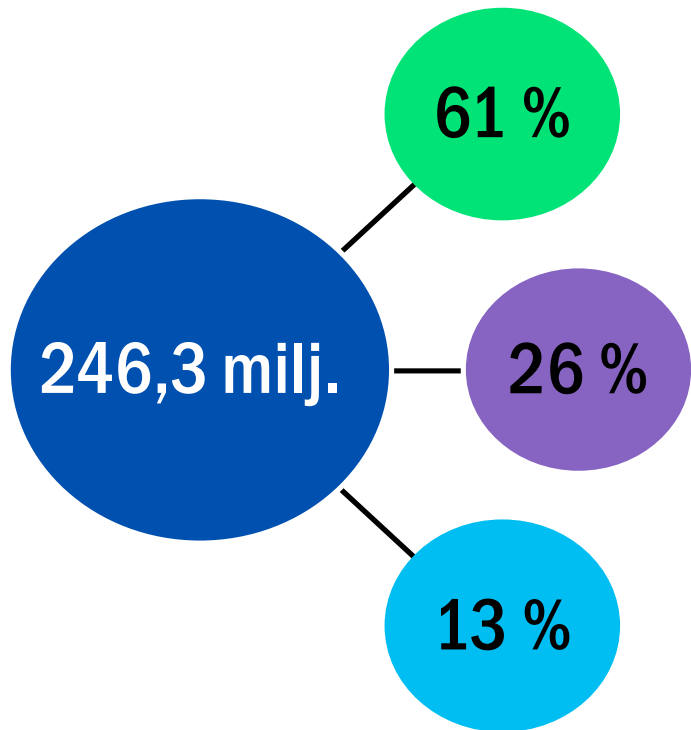
Lahden alueella potentiaalia 12 000 - 16 000 uudelle työpaikalle, josta kolmasosa tulee uudesta kehätiestä. Työpaikkojen pysyvä nettolisäys 1 500 – 2 400. 6 500 uutta asuntoa, noin 14 000 asukasta.

Tutkimusjohtaja Pasi Holm, Taloustutkimus Oy



LAHTI

Lahden kaupungin investoinnit 2021–2023



Talonrakennusinvestoinnit 150,6 milj.

- Paavolan kampus -alue 41,4 milj.
- Renkomäen monitoimitalo 23,1 milj.
- Kaupungintalon perusparannus 21,1 milj.
- Kivimaan monitoimitalo 13,6 milj.

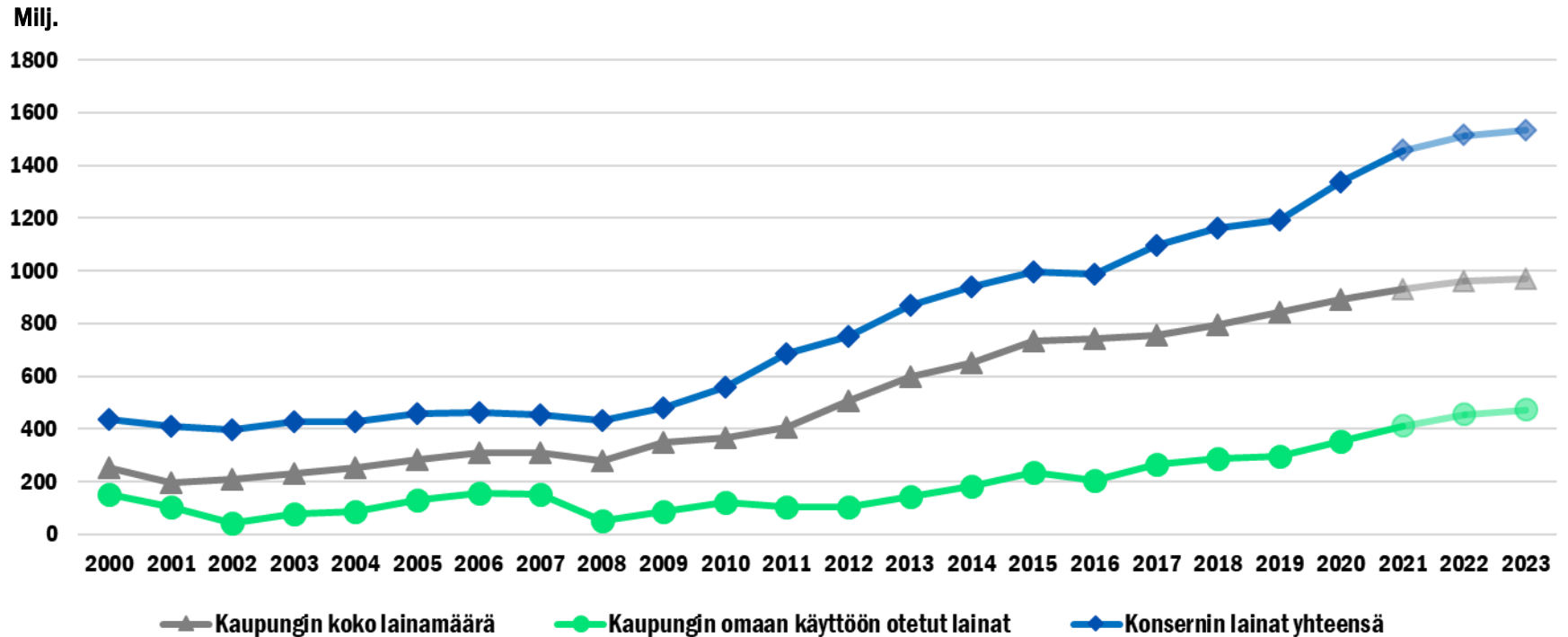
Julkinen käyttöomaisuus 63,5 milj.

- Kadunrakennus 48,8 milj.
- Viheralueiden rakentaminen 4,5 milj.
- Liikuntarakentaminen 3,0 milj.
- Ulkovalaistus 2,8 milj.
- Satamat 2,3 milj.
- Eteläinen kehätie 1,7 milj.

Muut investoinnit 32,2 milj.

- Irtain omaisuus 23,2 milj.
- Kiinteä omaisuus 7,5 milj.
- Arvopaperit ja osuudet 1,5 milj.

Lahden konsernin velkaantuneisuus 2000–2023



LUT-korkeakoulut LAB + LUT

- Lahden kampuksella yhteensä 7000 korkeakouluopiskelijaa
- LAB on Suomen 6. suurin ammattikorkeakoulu
- LUT-yliopistossa Lahdessa nyt 16 professoria ja henkilökuntaa 140 (9/2020)
- Kansainvälinen kandidaattikoulutus käynnistyy syksyllä 2021, aloituspaikat 125 opiskelijalle
- Maisteriohjelmien kasvu jatkuu 2021
- Tutkimustoiminta voimistuu ja tutkimusryhmät kasvavat 2021
- Yritysten kanssa tehtävä yhteistyö voimistuu

Lahti – Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021

- Euroopan komission valinta - Lahti on ensimmäinen suomalainen Euroopan ympäristöpääkaupunki.
- Teemat:
 - hiilineutraali elämä
 - osallisuus
 - kiertotalous
 - luonto ja vesi
- Ympäristöpääkaupunkivuosi toteuttaa kaupungin strategiaa sekä vahvistaa elin- ja vetovoimaa.
- Laajapohjainen toteutus: mukana useita kuntia, valtio, yrityksiä, yhteisöjä, kv. toimijoita, kansalaisjärjestöjä.



Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

pekka.timonen@lahti.fi



LAHTI